

[Vilhelm Rasmussen.]

eller benægte. Beliggenheden er saa afsides som nogenlunde muligt, hvad man f. Eks. i Hjørring har en saa levende Erkendelse af, at man nu ansøger om at faa Seminariet flyttet derop.

En saadan Veltalenhed er jeg ikke i Stand til at udfolde.

Til det ærede Medlem Hr. Jensen (Broby) skal jeg sige, at jeg forstaaer saa udmærket godt de Bemærkninger, det ærede Medlem gjorde vedrørende Seminariet i Skaarup, for det er klart — det er ogsaa erkendt af den højtærede Minister —, at det er ubehageligt for en By at miste sit Seminarium og de Indtægter, Befolkningen har haft deraf, men i samme Grad, som man saaledes gør økonomiske Betragtninger gældende fra den stedlige Egn og dens Befolkning, i samme Grad maa man lægge Vægt paa de økonomiske Betragtninger, som Samfundet maa anlægge, og naar man saa samtidig med den Besparelse, som det hele Samfund indtjener, og som Partiernes ellers lægger den største Vægt paa, er i Stand til at opnaa pædagogiske Fremskridt, forekommer det mig unægtelig meget mærkværdigt, at et æret Medlem vil stille Hensynet til smaa snævre Kredse over Hensynet til det hele Samfunds Vel. Nu hørte jeg nok, at det ærede Medlem sagde noget om, at smaa Seminarier kunde have en billig Drift, men jeg hørte desværre ikke nogen Begrundelse derfor, og det vilde have interesseret mig ganske overordentlig at høre, hvorledes det ærede Medlem vilde dokumentere, at man kan oprette det samme Antal Laboratorier, dette Ord taget i den videste Betydning, paa omtrent det dobbelte Antal Seminarier, og med de Lærerkræfter, der er nødvendige, og saa opnaa den samme økonomiske Drift i det lille Seminarium som i det store. Jeg afventer, hvorledes man vil dokumentere den Paastand, at det lille Seminarium kan drives lige saa billigt som det store.

I denne Forbindelse vil jeg gerne bemærke, at naturligvis kan man ogsaa gøre den Betragtning gældende, at der ogsaa ved det afsides liggende Seminarium for det første er Mulighed for at have aldeles glimrende Forstandere og ved et mærkeligt Træf desuden glimrende Lærere, den Mulighed eksisterer, medens det omvendt kunde være daarlignere bevendt med et Seminarium, der ikke ligger afsides. Det indrømmer jeg, for jeg har den Opfattelse, at man skal være fuldt ud loyal overfor sine Modstandere i en Diskussion. Men selv med den gunstige Forudsætning, saa ligger der alligevel i den afsides Beliggenhed alt det skadelige, som

er en Konsekvens af, at det er afsides, og dette skadelige er netop noget, hvis Betydning man for Alvor forstaaer, naar man kommer ind paa det ærede Medlem Hr. Moltensens Tankegang, for der laa jo indirekte i denne korte Tale, at det ved de unge Læreres Uddannelse ikke alene er Kundskaberne, det kommer an paa, men ogsaa den mangeartede Paavirkning i mange forskellige Henseender, som det unge Menneske kommer ud for i de 3 Aar, hvori Undervisningen nu foregaar, og altsaa i de 4 Aar, som efter den nye Seminarielov bliver gældende. Jeg maa dog bestemt holde paa, at Paavirkningen paa de afsides Steder netop ikke kan blive mangeartet, medens Sandsynligheden for en alsidig Paavirkning i mange forskellige Henseender vokser betydeligt, naar Seminarierne ligger i Købstæder, større Købstæder med den Adgang til Paavirkning, som nu kan finde Sted saadanne Steder, ikke mindst, hvis man derfra søger endnu større Steder hen, hvor der former sig et mangeartet Liv. Jeg maa derfor sige, at det forekommer mig at være i høj Grad uheldigt, naar flere af vore Læreruddannelsesanstalter har en saa afsides Beliggenhed, som de har, uden Hensyn til om Lærerne og Forstanderne ved disse Seminarier er nok saa fremragende Personligheder, hvad jeg ikke skal komme ind paa af den simple Grund, at jeg mangler Forudsætninger for at vurdere dette, og jeg ogsaa mener, det vilde være højst uheldigt at komme ind paa en Vurdering af den Art.

Dernæst skal jeg gøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Axel Dam, skønt jeg egentlig ikke synes, det ærede Medlem fortjener det. Det ærede Medlem stod her og erklærede selv, at han talte til Vælgerne ud fra den mærkværdige Opfattelse, at Vælgerne skulde være glade ved at høre en taaget Tale her fra Folketinget, at Vælgerne netop skulde sætte Pris paa, naar et konkret Spørgsmaal er til Diskussion, at faa rakt en Tot politiske Blaar. Ingen Vælger vil jo være i Stand til at forstaa, hvad det ærede Medlem Hr. Axel Dam mener i denne Sag ud fra de Bemærkninger, det ærede Medlem gjorde. Nej, det, Vælgere ønsker, er, at man taler klart, saa de mærker, der staaer en Mand bagved det, der siges i Rigsdagen, saa skal de paa Grundlag af den klare Tale nok selv vide at tage deres Bestemmelse.

Men hvis Vælgere, der er særlig kendt med det ærede Medlem Hr. Axel Dams Forhold, tænker sig en Smule om, maa de blive dobbelt forbavsede over den Tale, det ærede